

to Forslag man skulde foretrække, ogsaa som et Hensigtsmæssighedsspørgsmaal, og at navnlig et æret Medlem af Udvalget (Griffen), som ikke da var tilstede, vilde have foretrukket Folkethingets Forslag, dersom det havde kunnet sættes igjennem. Dette Udtryk var ikke ganske korrekt, og det ærede Medlem, til hvem jeg hentyder, ønsker udtryffeligt bemærket, at, hvad han i og for sig vilde have foretrukket af Folkethingets Forslag, var Principspørgsmaalet eller Kjernen dert, nemlig Forvandlingen af Præstens Løn til en fast Pengeløn, men at han derimod paa ingen Maade enten ønskede, at alle Præsternes faste Indtægter bleve frøgne ind i Statskassen, eller overhovedet billige de Lønningsætser, som Folkethingets Forslag indeholdt. — Efter at have rettet dette — paa en, som jeg haaber, tilfredsstillende Maade for det ærede Medlem — skal jeg gaa over til det lille Ændringsforslag, som Udvalget har tilladt sig at stille til denne Behandling. Det gaar ud paa en blød og bær Redaktionsforandring. Der staar nu i § 9: „Efterhaanden som Pligten til at offere til Præsten efter § 8 bortfalder, ophører fra samme Tid Æffringen til Skolelærerne i Pastoratet imod Erstatning til dem af Kommunen.“ Da der imidlertid paa enkelte Steder er Skoledistrikter, som ikke falde sammen med Kommunerne, har man ment, at dette Udtryk „Kommunen“ kunde forvolde Administrationen Banfælgelighed med Hensyn til Bestemmelsen af de Kredse, som skulle bidrage til Afløsningen af Offeret til Skolelærerne. Denne Banfælgelighed haaber jeg vil blive fjernet ved, at man istedetfor „af Kommunen“ sætter: „af den eller de vedkommende Kommuner“, og jeg beder saaledes om, at Udvalgets lille hertil sigtende Ændringsforslag under Nr. 3 maa blive vedtaget. — Hvad de andre to Ændringsforslag angaar, som det ærede Mindretal i Udvalget har stillet, da kan jeg vel ikke være enig med den foregaaende ærede Taler dert, at efter § 8, saaledes som den nu engang er vedtagen af Thinget, Tilstanden vil blive den samme, som den var før 1847. Selv om det nemlig ikke i § 8 er udtryffeligt udtalt, at al Offerpligt er afføjet, saa fremgaar det dog af Begyndelsen af § 9, at al

Offerpligt er bortfalden. Og, naar det ærede Mindretal derfor sætter Pris paa at faa en ny Afstemning af Landstinget over dette Spørgsmaal, saa tør jeg talsfald antage, at Landstinget vil sætte Pris paa først at faa at vide, i hvilken Hensigt Mindretallet ønsker denne Afstemning. Dette vil nemlig idetmindste have megen Indflydelse paa mig, og jeg antager ogsaa paa flere Medlemmer. Hvis det nemlig er Mindretallets Mening, at det, naar det opnaar denne Forandring i Lovforslaget, vil stemme for Lovforslaget, saa at det kan udgaa fra Landstinget som en enstemmig Beslutning, da vil jeg ikke være saa utilbøielig til at gaa ind derpaa, og jeg antager, at det Samme vil være Tilfælde med flere, idet det nævnte Hensyn vil have megen Betydning for os. Hvis det derimod kun er Mindretallets Mening at faa denne Forandring foretaget for saa dernæst at stemme imod Lovforslaget, saa ser jeg ikke nogen Grund til at stemme for Mindretallets Forslag. Hvad Ændringsforslaget til § 9 angaar, da kan jeg ikke finde, at det er nogen ren Uræmelighed ved de Handlinger, hvorfor man vil honorere Præsten, og saa at give Skolelærerne et Honorar. Det er jo sjældent noget Stort, som der saaledes er Tale om. Men i ethvert Fald vil det efter den Affattelse, som saavel denne Paragraf som § 8 have, staa enhver frit for, baade hvor og naar eller ved hvilke Leiligheder han vil give Honorar, eller om han vil lade det ganske være. Lovforslagets § 8 værner i saa Henseende om Befolkningens fulde Frihed, ligesom det jo vel maa erindres, at den foreslaaede Lov ikke kommer til Anvendelse paa nogen af de nu værende Præster, medmindre de forflyttes, men først kommer til Anvendelse, naar et Præstekald bliver ledigt, og Befolkningen og enhver Enkelt vil jo da frit kunne afgjøre med sig selv, baade om og hvornaar han vil offere. Jeg synes egentlig ogsaa, at, naar man i andre Henseender ønsker den størst mulige Frihed, saa burde man ogsaa give fuld Frihed i dette Stykke til, at Forholdene kunde udvikle sig, som de vilde, det vilde jo ikke gjøre Noget, at de udviklede sig forskjelligt paa de forskjellige Steder. For at vinde det ærede Mindretals og dets Meningsfællers Samstemning til Lovforslaget i det